

Föreskrifter om ändring i Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:3) om anslag och inkomsttitlar;

ESVFA 2023:4

beslutade den 24 oktober 2023.

Ekonomistyrningsverket föreskriver med stöd av 19 § anslagsförordningen (2011:223) att 23–26 §§ samt rubriken närmast före 26 § verkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:3) om anslag och inkomsttitlar ska ha följande lydelse och beslutar följande allmänna råd.

23 § Bemyndigandet anger det högsta belopp som myndighetens samtliga ekonomiska åtaganden för ett visst ändamål får uppgå till i slutet av budgetåret.

Med ekonomiskt åtagande avses i detta sammanhang ett avtal eller en utfästelse som är bindande och som leder till framtida utgifter vilka ska finansieras med anslag. En utfästelse om ett bidrag är bindande om en handling blivit överlämnad till mottagaren eller om andra omständigheter visar att utfästelsen är avsedd att vara känd.

Ekonomiska åtaganden vid årets slut är:

- Ekonomiska åtaganden vid årets början som har gjorts tidigare budgetår
- + Nya ekonomiska åtaganden som görs under året och som medför utgifter under ett följande budgetår
- Utgifter som redovisas mot anslag till följd av ekonomiska åtaganden från tidigare år
- +/- Övriga förändringar av ekonomiska åtaganden från tidigare år.

Bemyndigandet avser ett budgetår. I förekommande fall måste därför ett nytt bemyndigande finnas inför varje år. Om myndigheten inte har för avsikt att göra nya ekonomiska åtaganden behöver dock inte ett nytt bemyndigande tilldelas.

Ett bemyndigande att göra ekonomiska åtaganden kan vid behov lämnas vidare till en annan myndighet. Den myndighet som har tilldelats ett bemyndigande av regeringen ska säkerställa att samtliga ekonomiska åtaganden som ska redovisas mot framtida anslag kan rymmas inom bemyndigandet.

Allmänna råd till 17 § förordningen¹

Ett tilldelat bemyndigande är kopplat till ett specifikt anslag eller en specifik anslagspost som de framtida utgifterna ska redovisas mot.

Med ett bemyndigande menas befogenhet för en myndighet att göra ekonomiska åtaganden som medför utgifter under följande budgetår

¹ Ändringen innebär bl.a. att det sjätte stycket i de allmänna råden tas bort.

och som ska täckas med anslag. Ett sådant bemyndigande behövs dock inte för ekonomiska åtaganden enligt 17 § andra och tredje stycket anslagsförordningen (2011:223).

Regeringens beslut att tilldela ett bemyndigande för ett visst ändamål framgår av myndighetens regleringsbrev. Av regleringsbrevet framgår även en plan för när utgifter till följd av de ekonomiska åtaganden myndigheten gör med stöd av bemyndigandet beräknas redovisas mot anslag. Av planen framgår också ett slutår för när de ekonomiska åtagandena i sin helhet senast ska redovisas mot anslag.

En myndighet bör omvärdera ekonomiska åtaganden som kvarstår från tidigare år om ny information finns som väsentligt påverkar de framtida utgifter som ska finansieras från anslag. Ett ekonomiskt åtagande i utländsk valuta bör värderas till balansdagens kurs.

Ett bemyndigande innebär inte något undantag från de regler som gäller för disposition av och redovisning mot anslag eller för bestämmelser om upphandling etc. Även för myndigheter som bedriver verksamheten med stöd av författning eller särskilt beslut av riksdag eller regering, såsom investeringsplaner, behöver rätten att göra ekonomiska åtaganden som medför framtida utgifter för staten konkretiseras och belopp bestämmas i form av ett bemyndigande.

24 § En myndighet kan göra ekonomiska åtaganden som innefattas i 17 § första stycket anslagsförordningen (2011:223) upp till 10 procent av tilldelat anslag utan ett bemyndigande (undantagsregel), förutsatt att inte riksdagen har beslutat om ett bemyndigande för anslaget. Dock gäller begränsningen att de totala ekonomiska åtagandena på samtliga anslagsposter och delposter under ett anslag på statens budget får uppgå till högst 10 miljoner kronor (begränsningsregel).

Med tilldelat anslag avses:

- + Årets tilldelning enligt regleringsbrev eller annat regeringsbeslut
- +/- Omdisponeringar av anslagsbelopp
- Indragningar hänförliga till tilldelat anslag.

Om flera myndigheter tilldelas var sitt belopp av ett anslag ska myndighetens andel enligt begränsningsregeln beräknas med utgångspunkt i anvisat anslag på statens budget. Förändringar av tilldelade medel, omdisponeringar eller indragningar under året påverkar dock inte myndighetens andel enligt begränsningsregeln.

Om en myndighet har tilldelats ett bemyndigande ska dock samtliga ekonomiska åtaganden för det avsedda ändamålet redovisas mot bemyndigandet, varför undantagsregeln inte kan tillämpas.

Allmänna råd till 17 § förordningen

En myndighet bör kontrollera om det finns ett tilldelat bemyndigande mot anslaget innan den gör ekonomiska åtaganden med stöd av undantagsregeln.

Begränsningsregeln behöver tillämpas endast om det totala anslagsbeloppet överstiger 100 miljoner kronor. Om myndigheten

disponerar flera anslagsposter eller delposter på ett anslag kan myndigheten fritt fördela sin andel av begränsningsregeln mellan posterna. Det totala ekonomiska åtagandet får dock aldrig överstiga 10 procent av tilldelat anslag.

25 § De ekonomiska åtaganden som en myndighet kan göra med stöd av det generella bemyndigandet i 17 § tredje stycket anslagsförordningen (2011:223) avser framtida förvaltningsutgifter med undantag för sådana utgifter för att förse myndigheter med lokaler, mark och anläggningar som regleras i förordningen (1993:528) om statliga myndigheters lokalförsörjning.

En myndighet får inte göra ekonomiska åtaganden som förutsätter ökad tilldelning av anslag.

Allmänna råd till 17 § förordningen

Vad som avses med förvaltningsutgifter framgår av 12 § anslagsförordningen (2011:223).

Ekonomiska åtaganden för inköp av anläggningstillgångar i verksamheten och köp av varor och tjänster i anslutning till myndighetens lokaler innefattas i det generella bemyndigandet.

För att göra ekonomiska åtaganden att betala ut bidrag som ska täckas av bidrag som ännu inte har erhållits från annan myndighet bör ett beställningsbemyndigande enligt 17 § första stycket anslagsförordningen ha lämnats vidare till den bidragsmottagande myndigheten.

Bestämmelser om ekonomiska åtaganden avseende leasing finns i kapitalförsörjningsförordningen (2011:210).

Redovisning mot beställningsbemyndigande – föreskrifter till 18 § förordningen

26 § De uppgifter som myndigheten lämnar om hur ett bemyndigande utnyttjats, ska vara verifierbara. Under året ska löpande noteringar föras om de ekonomiska åtaganden myndigheten gör med stöd av ett beställningsbemyndigande.

Den myndighet som tilldelats ett beställningsbemyndigande ska även redovisa ekonomiska åtaganden som andra myndigheter har gjort och som ska redovisas mot det aktuella anslaget.

Allmänna råd till 18 § förordningen

Hur ett beställningsbemyndigande redovisas i årsredovisningen framgår av uppställningsformen för anslagsredovisning i bilaga 3 i Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd (ESVFA 2022:1) om årsredovisning och budgetunderlag.

Ett ekonomiskt åtagande som gjorts är normalt inte en ekonomisk händelse som enligt 5 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring ska bokföras. Det bör dock kunna verifieras med en handling, exempelvis ett expedierat beslut om bidrag, ett undertecknat kontrakt eller liknande. I huvudsak bör samma krav ställas på detta underlag som på en verifikation till en ekonomisk händelse enligt

14 § förordningen om myndigheters bokföring. Beroende på verksamhetens art bör noteringar göras på ett sätt som säkerställer god intern kontroll.

Om en myndighet gör ekonomiska åtaganden på uppdrag eller enligt medgivande av den myndighet som tilldelats bemyndigandet, bör sådana uppgifter lämnas myndigheterna emellan att det kan säkerställas att de totala ekonomiska åtagandena vid årets slut ligger inom ramen för bemyndigandet och att de kan redovisas av den myndighet som tilldelats bemyndigandet.

Denna författning träder i kraft den 1 januari 2024.

På Ekonomistyrningsverkets vägnar

CLAS OLSSON

Gunilla Nordlén